

Regeling vrijstellingen

**MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS
MBO-OPLEIDINGEN**

Geldig vanaf 01 augustus 2024

Vastgesteld door het College van Bestuur op 28-05-2024

Talland
COLLEGE

Inhoud

1. Beleid	4
1.1 Algemeen	4
1.2 Uitgangspunten	4
1.3 Vrijstelling aanvragen	5
1.4 Procedure	5
2. Beroepsgerichte examenonderdelen	6
2.1 Vrijstelling voor beroepsgerichte examenonderdelen	6
3. Nederlands, Engels en rekenen	7
3.1 Vrijstelling voor Nederlands en Engels (generiek)	7
3.2 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Engels A2/B1 of keuzedeel Nederlands 3F	7
3.3 Cambridge en Anglia	8
3.4 Vrijstelling voor overige Moderne Vreemde Talen	8
3.5 Vrijstelling Nederlands NT2 staatsexamenregeling/ Omkeerregeling	8
3.6 Vrijstelling voor rekenen (generiek)	8
3.7 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Rekenen 3F	9
4. Loopbaan en burgerschap	10
4.1 Loopbaan	10
4.2 Burgerschap	10
5. Keuzedelen	11
5.1 Vrijstelling keuzedelen	11
5.2 Vervallen keuzedelen	12
6. Bijzondere situaties bij door- of afstroom	13
6.1 Hoofdregel bij verandering van opleiding	13
6.2 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Engels B1/B2	13
6.3 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 op basis van Nederlands 3F	13
6.4 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 op basis van rekenen 3F	14
6.5 Overname van resultaten bij afstroom keuzedelen en beroepsgerichte examens	14
7. Buitenland	15
7.1 Vrijstelling op basis van in het buitenland afgelegd examen	15
8. Bijlagen	16
8.1 Bijlage A. Stroomschema Nederlands 2F	17
8.2 Bijlage B. Stroomschema vrijstelling Nederlands 3F	18
8.3 Bijlage C. Stroomschema vrijstelling Rekenen 2F of 2ER (t/m cohort 2021) of mbo-rekenniveau 2/3 (vanaf cohort 2022)	19

8.4 Bijlage D. Stroomschema vrijstelling Rekenen 3F of 3ER (t/m cohort 2021) of mbo-rekenniveau 4 (vanaf cohort 2022)	20
8.5 Bijlage E. Stroomschema vrijstelling Engels A2/B1	21
8.6 Bijlage F. Stroomschema vrijstelling overige moderne talen (Duits, Frans, Spaans, Russisch Turks)	22
8.7 Bijlage G. Stroomschema vrijstelling Keuzedelen (KD)	23

1. Beleid

1.1 Algemeen

In deze Regeling vrijstellingen is vastgelegd welke afspraken er gelden binnen het Talland College m.b.t. procedures rondom vrijstellingen voor examens en wanneer een student recht heeft op een vrijstelling voor een examen. Vrijstellingen voor het volgen van onderwijs en/of de beroepspraktijkvorming (BPV) vallen niet onder deze handreiking, daarover beslist het onderwijs.

De vrijstellingsregeling is gebaseerd op de actuele servicedocumenten van het Kennispunt MBO Onderwijs & Examinering en het Kennispunt MBO Taal & Rekenen en hebben de volgende juridische grondslag:

- Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)
- Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB
- Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen

Als wijzigingen in wet- en regelgeving gevolgen hebben voor de vrijstellingsregeling, zal dit document worden aangepast.

Daar waar deze regeling niet in voorziet, besluit de sectorale examencommissie met inachtneming van de geldende regelgeving.

1.2 Uitgangspunten

- Deze vrijstellingsregeling is van toepassing op alle vrijstellingsverzoeken die binnenkomen vanaf 01-08-2024. Vrijstellingen die reeds verleend zijn voor deze datum, blijven van kracht.
- Als een vrijstelling is verleend, blijft deze vrijstelling van kracht tot aan het moment van diplomering in de betreffende kwalificatie, ook in geval van studievertraging.
- Als een vrijstelling ten onrechte is verleend, dan kan de examencommissie de verleende vrijstelling ongeldig verklaren. De student zal dan alsnog examens moeten afleggen in het betreffende onderdeel.
- Als een vrijstelling is verleend, kan voor dat onderdeel geen examen meer worden aangevraagd of afgenomen. Uitzondering hierop is de verleende vrijstelling die bij de slaag-zakregeling voor generieke onderdelen of keuzedelen leidt tot een onvoldoende eindresultaat. De student kan dan de examencommissie verzoeken de eerder verleende vrijstelling in te trekken en alsnog het examen(onderdeel) af te leggen.
- Als een student wordt uitgeschreven bij de opleiding voordat het diploma is behaald, vervallen de afgegeven vrijstellingen. Wanneer een student studievertraging oploopt en de inschrijving wordt verlengd, blijven alle verleende vrijstellingen van kracht. Dit geldt ook voor de Nederlandse taal, rekenen en Engels voor zover wettelijk toelaatbaar.
- Als de student van opleiding verandert binnen het Talland College (door- of afstroom) worden de verleende vrijstellingen niet als vrijstelling vermeld op de resultatenlijst, maar worden de eerder behaalde resultaten overgenomen.

- Een eerder behaalde beoordeling onvoldoende/voldoende/goed kan bij vrijstelling, waar nodig, worden omgezet in respectievelijk de cijfers 4/6/8. Een eerder behaalde beoordeling 'voldaan' of 'behaald' kan worden omgezet naar het cijfer 6.

1.3 Vrijstelling aanvragen

Een student die op het Talland College of een andere onderwijsinstelling examenonderdelen of exameneenheden aantoonbaar met goed gevolg afgelegd heeft, kan vrijstelling aanvragen voor de daarmee naar aard, inhoud en niveau, overeenkomende examenonderdelen of exameneenheden in de te gaan volgen opleiding. De examenonderdelen en de informatie over de slaag-zakregeling zijn te vinden in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) van de te gaan volgen opleiding.

Een student kan een vrijstelling aanvragen als binnen een voorgaande opleiding een beoordeling is behaald, waarmee de student in de te volgen opleiding volgens de op dat moment geldende slaag-zakregeling kan slagen.

Een student dient het vrijstellingsverzoek in bij de sectorale examencommissie. De sectorale examencommissie bepaalt of de vrijstelling wordt verleend op grond van de aangeleverde bewijzen en de afspraken in de vrijstellingsregeling van het Talland College.

- Een ingeleverd bewijsstuk mag op de dag van de start van de opleiding niet ouder zijn dan 5 jaar en met het behaalde resultaat op het bewijs moet minimaal voldaan worden aan de op dat moment geldende slaag-zakregeling zijn om voor een vrijstelling in aanmerking te komen.
- Een eerder verleende vrijstelling is niet geldig als bewijsstuk. Een vrijstelling wordt alleen verleend op een bewijsstuk waarop het behaalde resultaat vermeld is.

1.4 Procedure

De procedure met betrekking tot het aanvragen van vrijstellingen is als volgt:

- De student vraagt, bij voorkeur binnen tien weken na de start van de opleiding, vrijstelling aan bij de sectorale examencommissie. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het studentenportaal of de studenteninformatiepagina op het intranet.
- De student voegt bewijzen toe aan de aanvraag. Voorbeelden van bewijs zijn een officiële cijferlijst van mbo, havo, vwo of vavo of een mbo-verklaring uitgegeven door het Horizon College of Regio College.
- De sectorale examencommissie neemt op basis van de aanvraag en het bewijs een besluit op het vrijstellingsverzoek. De student wordt binnen 20 onderwijsdagen geïnformeerd over het genomen besluit.

Als een aanvraag voor vrijstelling wordt afgewezen en student is het oneens met het besluit, dan kan de student beroep instellen bij de Commissie van Beroep voor de Examen. Zie Reglement Commissie van Beroep voor de Examens.

2. Beroepsgerichte examenonderdelen

2.1 Vrijstelling voor beroepsgerichte examenonderdelen

- Vrijstelling kan worden verleend voor elk examenonderdeel (-eenheid) zoals opgenomen in het examenplan.
- De student moet minimaal een beoordeling hebben behaald, waarmee de student volgens de op dat moment geldende slaag-zakregeling kan slagen voor zijn of haar beroepsopleiding om in aanmerking te komen voor vrijstelling.
- Met een bij een andere opleiding behaald keuzedeel is het mogelijk om voor een overeenkomstig onderdeel van de kwalificatie vrijstelling aan te vragen. De sectorale examencommissie beoordeelt dit aan de hand van de geldende kwalificatie.

Een beroepsgericht examenonderdeel kan alleen worden vrijgesteld wanneer het examen de kerntaak en/of werkproces heeft afgedekt en dat de examencommissie zicht heeft of dit examen is afgenomen in de complexiteit die hoort bij de opleiding waarbinnen vrijstelling wordt verleend. Vrijstelling kan alleen worden verleend indien:

- De examenleverancier aangeeft dat dit mogelijk is, of
- Landelijke documenten (MBO-Raad) dit beschrijven, of
- Er in het kwalificatiedossier geen aanvullende eisen opgenomen zijn.

N.B. Binnen de opleiding is het niet mogelijk om op basis van een behaald keuzedeel vrijstelling aan te vragen voor een deel van de kwalificatie én voor het deel van de keuzedeelverplichting. Hierop gelden enkele uitzonderingen; zie hiervoor hoofdstuk 6.

3. Nederlands, Engels en rekenen

3.1 Vrijstelling voor Nederlands en Engels (generiek)

- Voor een vrijstelling voor het eindcijfer Nederlands en/of Engels moet als eindcijfer minimaal een 5 zijn behaald (hierbij kunnen de behaalde deelcijfers mogelijk lager zijn dan 5). **Let op: in de slaag-zakregeling mag maar één van de vakken rekenen, Nederlands en evt. Engels een 5 zijn om te kunnen slagen.**
- Vrijstelling voor de Nederlands en/of Engels kan verleend worden voor afzonderlijk het instellingsexamen, of een deel daarvan, of het centraal examen.
- Bij een vrijstelling voor alléén deexamens Nederlands en/of Engels moet voor het betreffende deexamen minimaal de beoordeling 5 zijn behaald.
- De sectorale examencommissie verleent alleen vrijstelling, wanneer wordt vastgesteld dat de student al eerder examen heeft afgelegd op tenminste hetzelfde referentieniveau als vastgesteld is voor zijn beroepsopleiding. Dit kan zijn binnen een andere beroepsopleiding, of als
- examenonderdeel in een eind- of staatsexamen of deeleindexamen havo of vwo.
- Op basis van bewijzen vanuit opleidingsinstituten die geen beroepsopleiding aanbieden (zoals taalcentra) wordt geen vrijstelling verleend.
- De minister heeft bepaald dat er in schooljaar 2019-2020 in het VO geen centrale examens zijn afgenomen en dat het eindexamen dus bestaat uit slechts het schoolexamen. Juridisch is het geregeld om op basis van alleen deze examenresultaten vrijstelling te kunnen verlenen. Op de resultatenlijst wordt dan behaalde resultaat zowel als eindcijfer, als CE-cijfer én als IE-cijfer vermeld.
- De generieke eisen Nederlands en Engels zijn vastgelegd in het servicedocument 'Cohortenoverzicht 2023, generieke examinering Nederlands, rekenen en Engels' (aug. 2023).
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

3.2 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Engels A2/B1 of keuzedeel Nederlands 3F

- De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Engels A2/B1 of keuzedeel Nederlands 3F bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling aanvragen voor generiek Engels A2/B1 respectievelijk Nederlands 3F.
- Voor een vrijstelling voor het eindcijfer Nederlands en/of Engels moet als eindcijfer minimaal een 5 zijn behaald (hierbij kunnen de behaalde deelcijfers mogelijk lager zijn dan 5).

- Bij een vrijstelling voor alléén deexamens Nederlands en/of Engels moet voor het betreffende deexamen minimaal een 5 zijn behaald.
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

3.3 Cambridge en Anglia

Voor resultaten van Cambridge- of Anglia-examens worden geen vrijstellingen verleend.

Op basis van de wetgeving kunnen de Cambridge en Anglia examens op het Talland College niet generiek worden afgenomen en ook niet worden vrijgesteld.

3.4 Vrijstelling voor overige Moderne Vreemde Talen

De overige moderne vreemde talen (Duits, Frans, Spaans, Russisch, Turks) vallen onder de instellingsexamens. Op grond van een eerdere mbo-opleiding, een behaald keuzedeel of een examenresultaat voor havo of vwo is het mogelijk hiervoor vrijstelling te verlenen.

3.5 Vrijstelling Nederlands NT2 staatsexamenregeling/ Omkeerregeling

Het ministerie van OCW werkt aan de vrijstellingsmogelijkheid voor het generieke examenonderdeel Nederlandse taal met een afgelegd NT2-staatsexamen. Hiermee kan het afgelegde NT2 staatsexamen I ingezet worden als vrijstelling voor Nederlands 2F. Het moment van invoeren is nog niet bepaald door het ministerie van OCW. Zodra deze regeling van toepassing wordt zal dit artikel worden aangepast. Tot dat moment geldt deze regeling niet.

De omkeerregeling maakt het mogelijk voor studenten die minder dan 6 jaar onderwijs hebben gehad in Europees Nederland, om in een mbo 4 opleiding Nederlands op 2F af te sluiten in plaats van 3F op voorwaarde dat Engels of Duits op een hoger niveau wordt afgesloten. OCW heeft echter de invoering van de omkeerregeling uitgesteld en deze regeling is daardoor nog niet mogelijk. Het is onduidelijk wanneer de invoering wel zal plaatsvinden. Zodra deze regeling van toepassing wordt zal dit artikel worden aangepast. Tot dat moment geldt deze regeling niet.

3.6 Vrijstelling voor rekenen (generiek)

- De sectorale examencommissie verleent alleen vrijstelling, wanneer zij vastgesteld heeft dat de student al eerder examen heeft afgelegd op tenminste hetzelfde niveau als vastgesteld is voor de beroepsopleiding en daarvoor minimaal een 5 heeft behaald. **Let op: in de slaag-zakregeling mag maar één van de vakken rekenen, Nederlands en evt. Engels een 5 zijn om te kunnen slagen.**
- Dit kan zijn binnen een andere beroepsopleiding, of als examenonderdeel in een eind- of staatsexamen.
- Het verlenen van een vrijstelling voor rekenen op basis van een vmbo rekenen 2F resultaat is niet mogelijk omdat het geen eindonderwijs betreft.
- Vrijstelling voor rekenen op basis van een diploma vmbo, of examenresultaat havo of vwo is alleen mogelijk als op de resultatenlijst een 3F resultaat voor rekenen is opgenomen.

- Op basis van een behaald 3F niveau op havo of vwo kan gekozen worden voor een dubbele vrijstelling: generiek mbo-rekenniveau 2 of 3 én keuzedeel rekenniveau 3 of 4.
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.
- Voor vrijstelling rekenen geldt:
N2: minimaal 5 als resultaat op referentieniveau 2F óf 2ER óf mbo-rekenniveau 2,
N3: minimaal 5 als resultaat op referentieniveau 2F óf 2ER óf mbo-rekenniveau 3,
N4: minimaal 5 als resultaat op referentieniveau 3F óf 3ER óf mbo-rekenniveau 4.
- Een student kan op basis van een eerder behaald 2ER rekenexamen op niveau 2 vrijstelling aanvragen voor een 2ER rekenexamen op niveau 3.
- Een behaald resultaat op 2ER of 3ER niveau kan geen vrijstelling geven op referentieniveau 2F of 3F.
- Een behaald resultaat op 2A kan geen vrijstelling geven op andere niveaus.

3.7 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel

Rekenen 3F

- De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Rekenen 3F of mbo-rekenniveau 4 bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling aanvragen voor generiek mbo-rekenniveau 4.
- Om voor een vrijstelling in aanmerking te komen moet minimaal een 4 zijn behaald.
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

4. Loopbaan en burgerschap

4.1 Loopbaan

Voor het onderdeel Loopbaan wordt geen vrijstelling verleend. De reden hiervoor is dat de loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling bijdraagt aan de persoonlijke ontplooiing en dat dit gedurende de opleiding blijft ontwikkelen.

4.2 Burgerschap

Voor het onderdeel Burgerschap wordt geen vrijstelling verleend.

5. Keuzedelen

5.1 Vrijstelling keuzedelen

De student die door- of afstroomt naar een andere opleiding kan vrijstelling aanvragen voor de keuzedeelverplichting op basis van een eerder geëxamineerd (deel van een) keuzedeel. Er bestaan hierbij twee mogelijkheden:

- a) Het keuzedeel wordt aangeboden binnen de opleiding;
- b) Het keuzedeel wordt niet aangeboden binnen de opleiding. De student doet dan een verzoek om het keuzedeel toe te voegen aan het aanbod en vraagt een vrijstelling aan. Voorwaarde is dat het keuzedeel niet ondoelmatig overlapt met een of meer onderdelen van de kwalificatie.

Voor het omzetten van woorden naar cijfers kan de volgende omzettingstabel worden gebruikt:

Woord	Cijfer
Uitmuntend	10
Zeer goed	9
Goed	8
Ruim voldoende	7
Voldoende	6
Bijna voldoende	5
Onvoldoende	4
Ruim onvoldoende	3
Slecht	2
Zeer slecht	1

- De student kan bij afstroom van niveau 4 naar niveau 3 voor (deel) examens Engels die minimaal met een 4 zijn beoordeeld vrijstelling aanvragen voor (een deel van) keuzedeel Engels.
- Een student kan een keuzedeel bij de kwalificatie op niveau 1 gedaan hebben en vrijstelling krijgen voor het keuzedeel bij de vervolgopleiding op niveau 2 en vervolgens weer op niveau 3 of 4. De student dient wel bij iedere aanvraag voor vrijstelling de originele bewijzen aanleveren waar het behaalde resultaat op staat.
- Met een behaald keuzedeel Nederlandse taal 3F, Engels A2/B1 of Rekenen 3F, kan een student die doorstroomt van niveau 3 naar niveau 4, vrijstelling krijgen voor de generieke examenonderdelen Nederlandse taal, Engels of rekenen.
Vrijstelling voor deze keuzedelen is echter niet mogelijk omdat er overlap is met de kwalificatie.
Let op: Bij 'oude' keuzedelen Engels (vóór 1-1-2019) is géén CE gemaakt en deze keuzedelen kunnen daardoor NIET leiden tot vrijstelling van generiek Engels!

Let op: Volgens de slaag- zakregeling moet het gemiddelde van de resultaten van de geëxamineerde keuzedelen binnen de keuzedeelverplichting tenminste een 6 of "voldoende" zijn én moet voor minimaal de helft van deze keuzedelen het resultaat 6 of "voldoende" zijn behaald.

5.2 Vervallen keuzedelen

Als een keuzedeel inhoudelijk is aangepast of vervangen, dan krijgt het 'oude' keuzedeel een einddatum en wordt niet meer aangeboden. Als een keuzedeel een einddatum heeft gekregen, dan is het resultaat nog zes jaar uitwisselbaar met DUO. Dit betekent dat de student in de nieuwe opleiding vrijstelling kan aanvragen op basis van het 'oude' keuzedeel, mits de student de opleiding afrondt binnen 6 jaar na de einddatum van het keuzedeel en er geen sprake is van ondoelmatige overlap met de kwalificatie.

6. Bijzondere situaties bij door- of afstroom

6.1 Hoofregel bij verandering van opleiding

Hoofregel is dat een student niet in aanmerking komt voor zowel een vrijstelling voor het generieke onderdeel Nederlands/Rekenen/Engels als voor het keuzedeel Nederlands/Rekenen/Engels. De student dient een keuze te maken voor welk onderdeel vrijstelling wordt aangevraagd. Hierop zijn een aantal uitzonderingen. In deze gevallen is zowel vrijstelling voor het generiek onderdeel als voor het keuzedeel mogelijk. Het betreft de vier volgende gevallen:

6.2 Vrijstelling bij doorstroom naar niveau 4 op basis van behaald keuzedeel Engels B1/B2

- De student kan op basis van een eerder behaald keuzedeel Engels B1/B2 bij doorstroom naar een niveau 4 opleiding vrijstelling aanvragen voor zowel generiek Engels A2/B1 als het keuzedeel Engels B1/B2. Let op: Bij 'oude' keuzedelen Engels (vóór 1-1-2019) is géén CE gemaakt en deze keuzedelen kunnen daardoor NIET leiden tot vrijstelling van generiek Engels!
- Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet het resultaat minimaal voldoen aan de diploma-eis van de opleiding.
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.
- Een niveau 4 student kan op basis van een met voldoende resultaat afgelegd examen voor het Keuzedeel B1/B2 Engels géén vrijstelling krijgen voor generiek Engels in dezelfde opleiding.
- Een student kan niet met een voldoende resultaat voor keuzedeel Engels B1/B2 vrijstelling krijgen voor zowel keuzedeel Engels B1/B2 als voor keuzedeel Engels A2/B1.

6.3 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 op basis van Nederlands 3F

- De student kan op basis van eerder behaald Nederlands 3F bij afstroom naar een niveau 3 opleiding vrijstelling aanvragen voor:
  - voor generiek Nederlands 3F
  - óf
zowel generiek Nederlands 2F als het keuzedeel Nederlands 3F.
- Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet het resultaat minimaal voldoen aan de diploma-eis van de afstroom opleiding.
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

6.4 Vrijstelling bij afstroom naar niveau 3 op basis van rekenen 3F

- De student kan op basis van eerder behaald Rekenen 3F of mbo-rekenniveau niveau 4 bij afstroom naar een niveau 3 opleiding vrijstelling aanvragen voor:
  - generiek rekenen 3F of mbo-rekenniveau 4,
  - of
zowel generiek rekenen 2F óf mbo-rekenniveau niveau 3 én als het keuzedeel rekenen 3F of keuzedeel rekenen mbo-niveau 4.
- Om voor vrijstelling in aanmerking te komen moet het resultaat minimaal voldoen aan de diploma-eis van de afstroom opleiding.
- Wanneer de sectorale examencommissie vrijstelling verleent, telt de eerder behaalde waardering mee voor de eindwaardering.

6.5 Overname van resultaten bij afstroom keuzedelen en beroepsgerichte examens

- Om voor overname van resultaten in aanmerking te komen moet het resultaat minimaal voldoen aan de diploma-eis van de afstroom opleiding.

7. Buitenland

7.1 Vrijstelling op basis van in het buitenland afgelegd examen

Als de student een af te leggen examen in het buitenland mee wil laten tellen met het diplomabesluit, moet vooraf toestemming worden aangevraagd bij de sectorale examencommissie. Indien de sectorale examencommissie akkoord gaat, worden de in het buitenland behaalde resultaten geregistreerd als vrijstelling. Dit is wettelijk zo geregeld.

8. Bijlagen

Bijlage A. Stroomschema Nederlands 2F

Bijlage B. Stroomschema vrijstelling Nederlands 3F

Bijlage C. Stroomschema vrijstelling Rekenen 2F of 2ER (t/m cohort 2021) of mbo-rekenniveau 2/3
(vanaf cohort 2022)

Bijlage D. Stroomschema vrijstelling Rekenen 3F of 3ER (t/m cohort 2021) of mbo-rekenniveau 4
(vanaf cohort 2022)

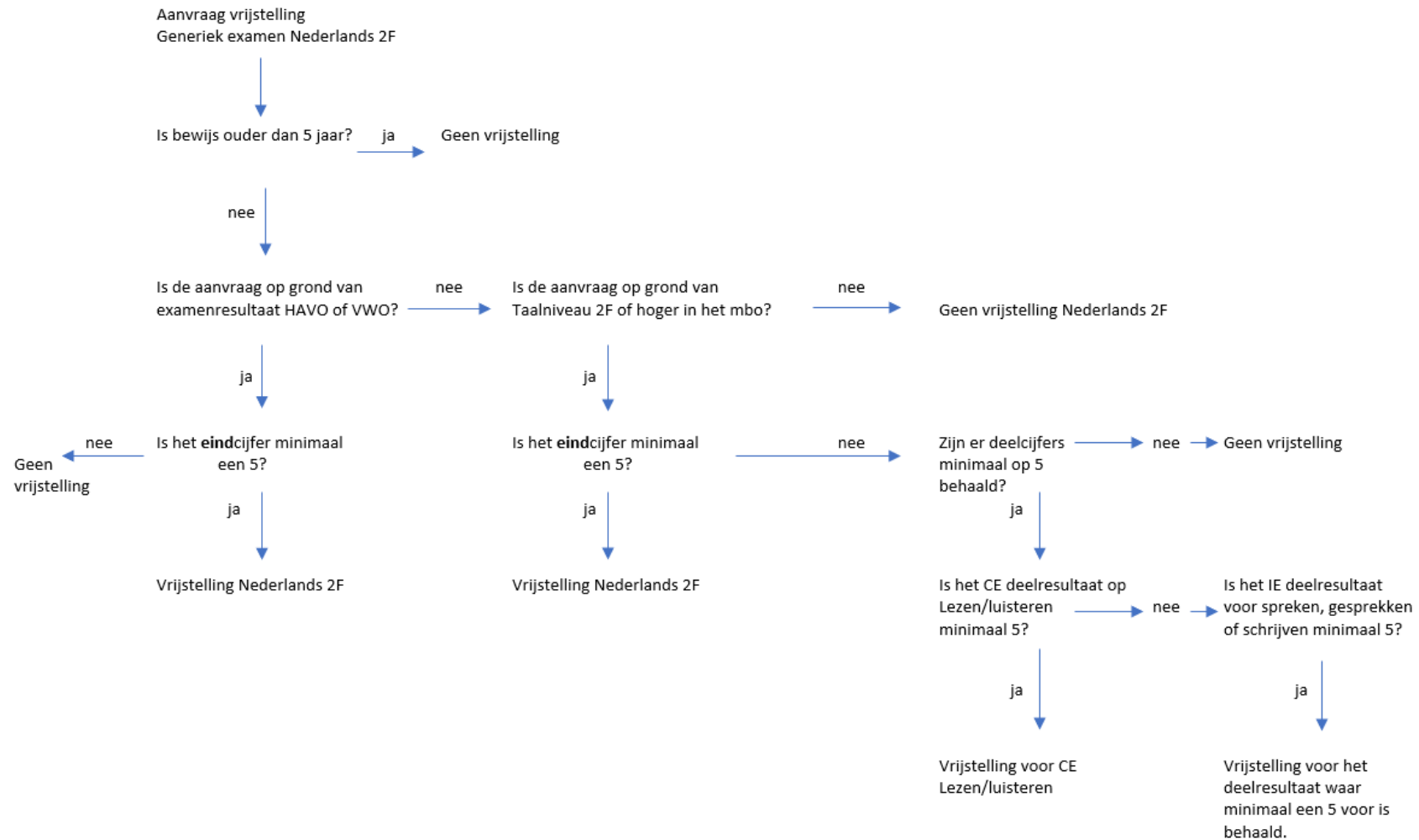
Bijlage E. Stroomschema vrijstelling Engels A2/B1

Bijlage F. Stroomschema vrijstelling overige moderne talen (Duits, Frans, Spaans, Russisch Turks)

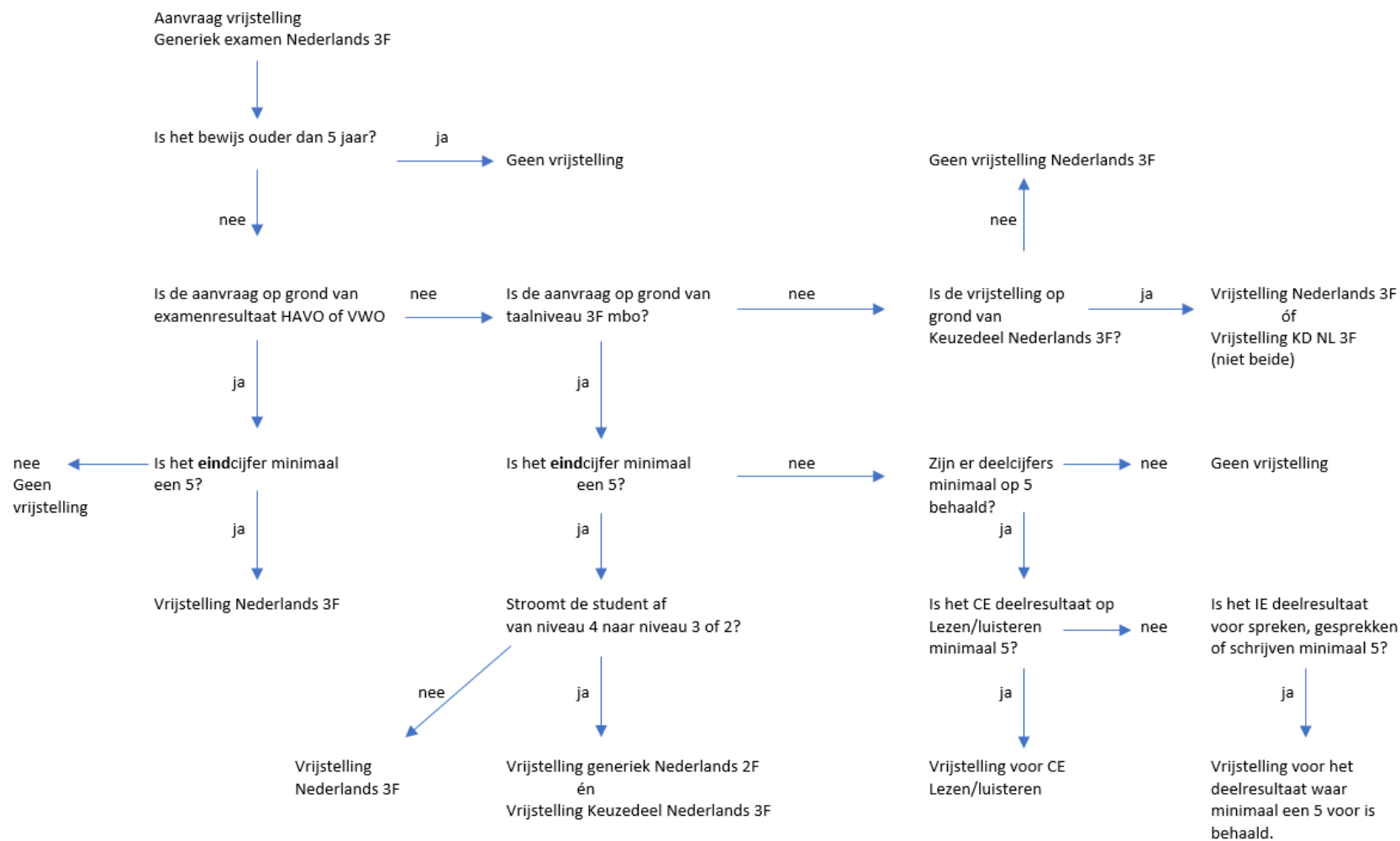
Bijlage G. Stroomschema vrijstelling Keuzedelen (KD)

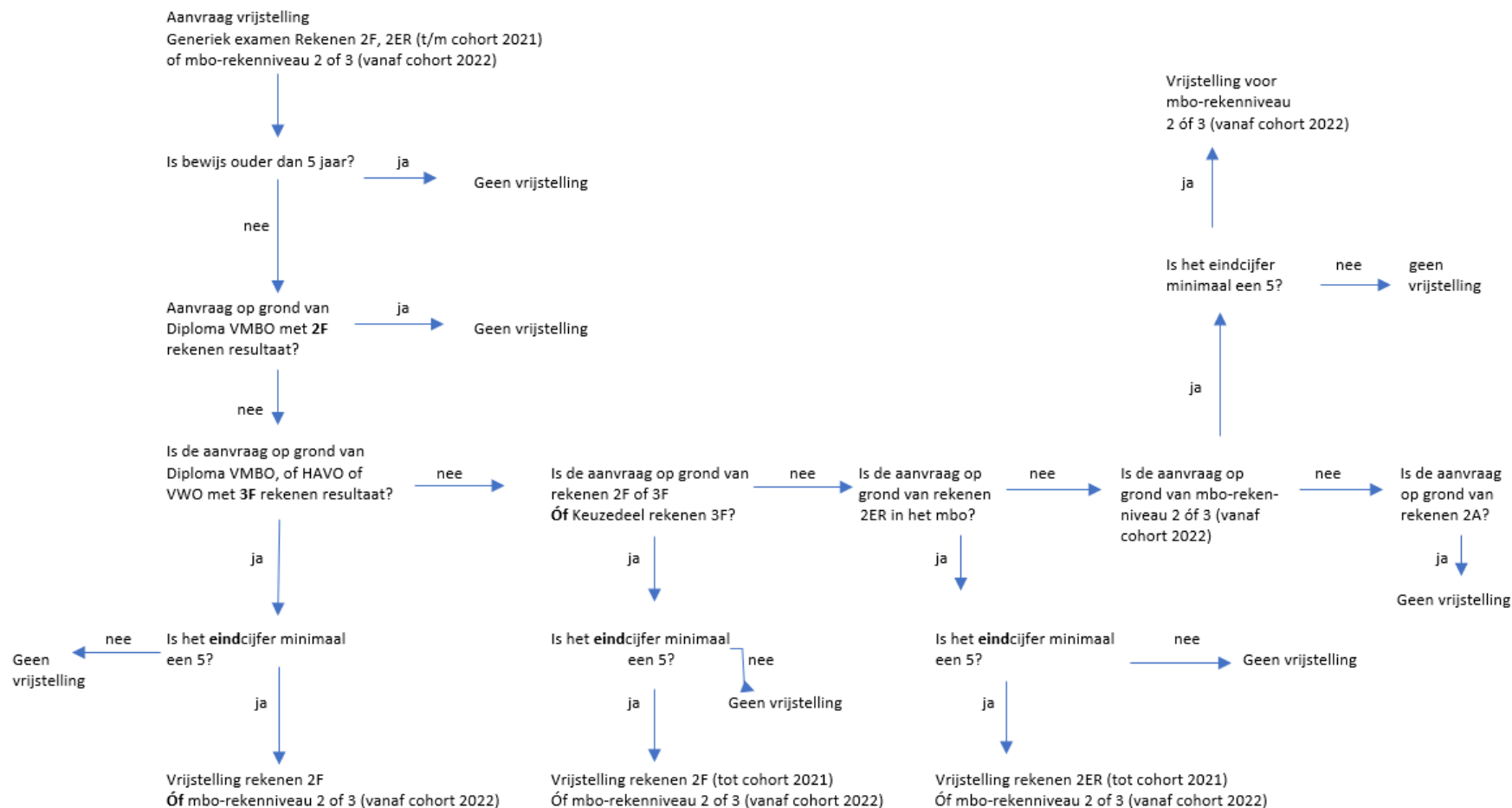
8.1 Bijlage A. Stroomschema Nederlands 2F

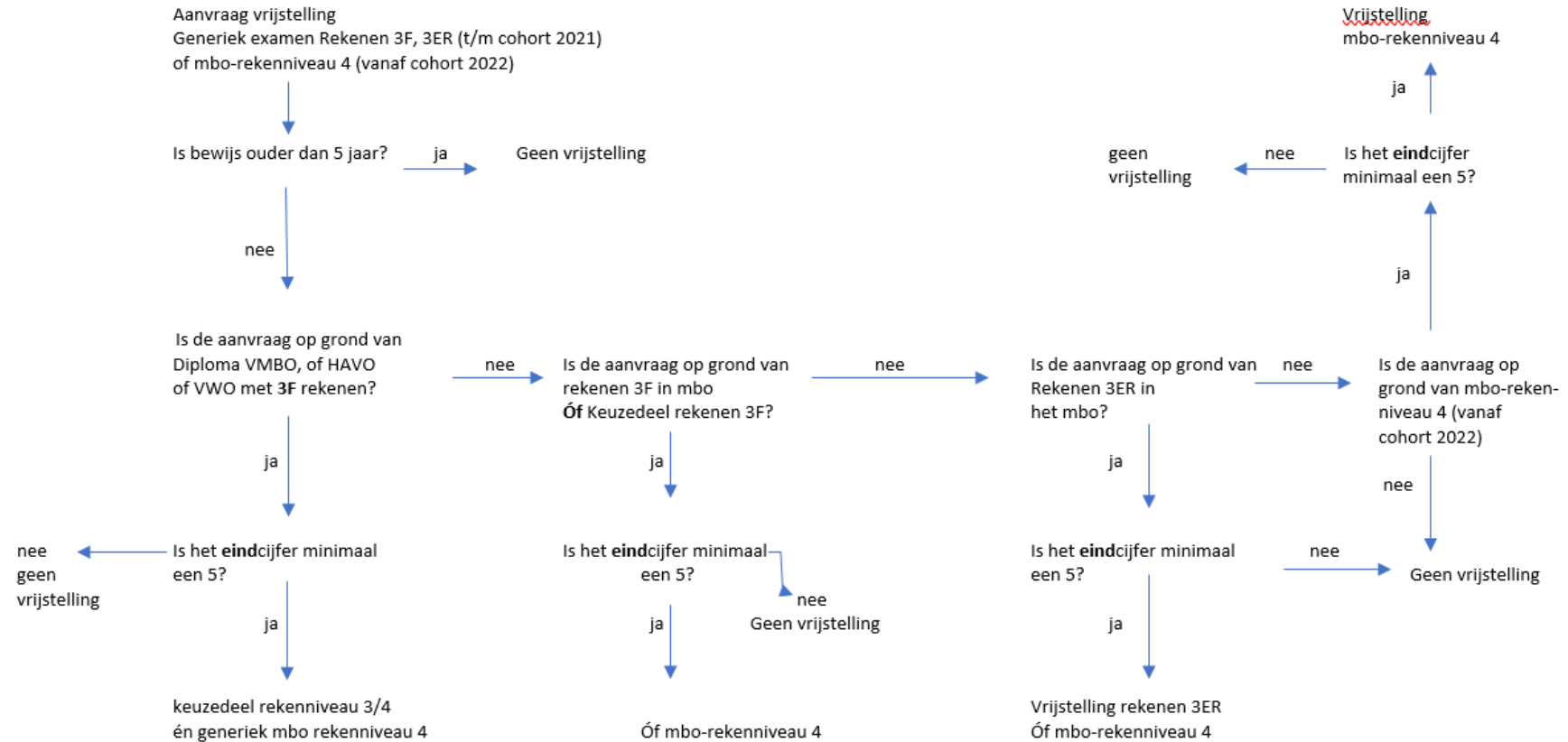
8.2 Bijlage B. Stroomschema vrijstelling Nederlands 3F

8.3 Bijlage C. Stroomschema vrijstelling Rekenen 2F of 2ER (t/m cohort 2021) of mbo-rekenniveau 2/3 (vanaf cohort 2022)

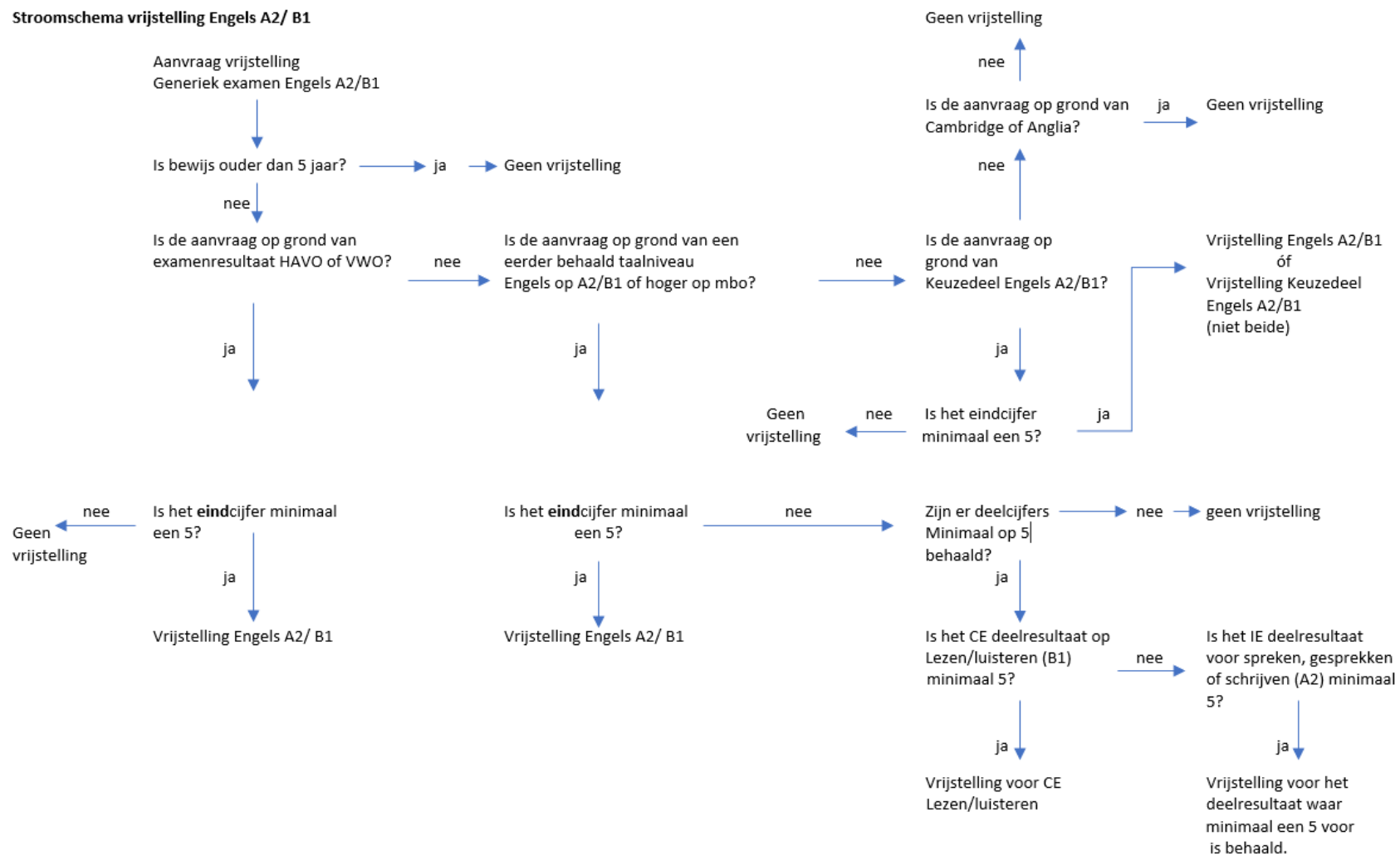

8.4 Bijlage D. Stroomschema vrijstelling Rekenen 3F of 3ER (t/m cohort 2021) of mbo-rekenniveau 4 (vanaf cohort 2022)

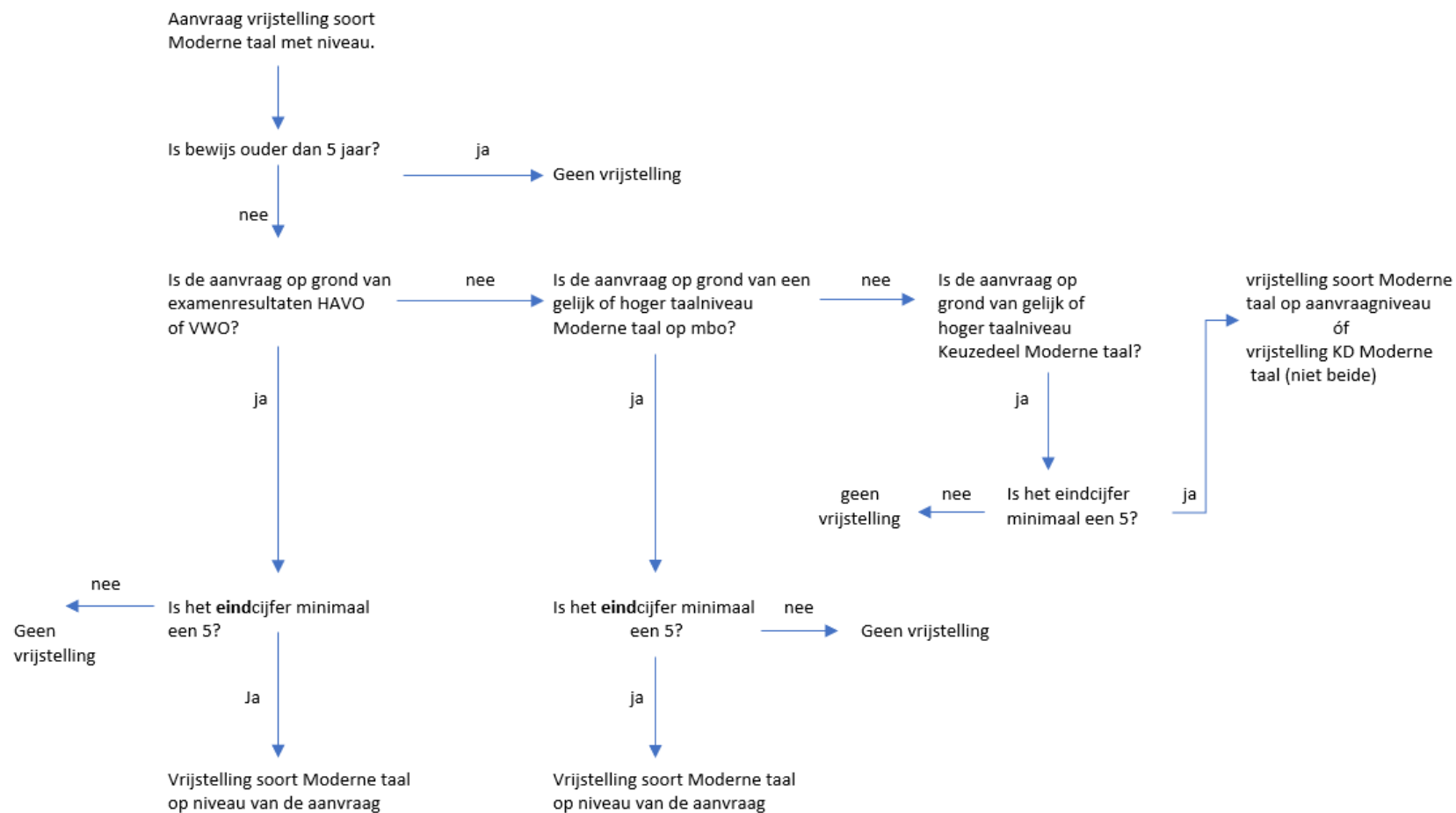

8.5 Bijlage E. Stroomschema vrijstelling Engels A2/B1

Stroomschema vrijstelling Engels A2/ B1

8.6 Bijlage F. Stroomschema vrijstelling overige moderne talen (Duits, Frans, Spaans, Russisch Turks)

8.7 Bijlage G. Stroomschema vrijstelling Keuzedelen (KD)

